

..... Spis treści

Wprowadzenie	9
Zaproszenie do debaty	19

Rozdział 1

Spojrzenie wstecz, czyli sugestie z przeszłości	25
1.1. Przeszłe i nowe spojrzenie na treści wychowania i edukacji	26
1.2. Idee Jana A. Komeńskiego a współczesne rozważania o gotowości dzieci do nauki szkolnej	40
1.3. Szczegółność myśli Barbary Wilgockiej-Okoń dla kształtowania zadań przedszkola w kontekście nauki szkolnej	43

Rozdział 2

Konteksty zadań edukacyjnych, czyli krótko o pedagogiach	49
2.1. Pedagogia pogranicza	51
2.2. Pedagogia widzialna i niewidzialna	53
2.3. Pedagogia względności	58

Rozdział 3

Istota edukacji w dzieciństwie	61
3.1. Obraz dziecka jako podstawa poszukiwań i rozwiązań edukacyjnych	62
3.2. Podstawowe cele i zadania edukacji przed przejściem dzieci do szkoły	77
3.3. Zmiana konieczna w edukacji dzieci w wieku przedszkolnym	85
3.4. Podstawowe cechy szkoły jako środowiska edukacyjnego	104

3.4.1. Program edukacji wczesnoszkolnej – dyskusja krytyczna	110
3.4.2. Cechy przestrzeni i czasu edukacyjnego w przedszkolu i szkole	118
3.4.2.1. Cechy przestrzeni jako parametru rzeczywistości dziecka/ ucznia	118
3.4.2.2. Czas jako parametr rzeczywistości przedszkolnej i szkolnej dziecka	129
3.4.3. Ocena/ opinia/ opis jako zjawisko szkolno-przedszkolne	138

Rozdział 4

Wybrane rozwiązania edukacji przedszkolno-szkolnej.	153
4.1. Wrocławska Szkoła Przyszłości	155
4.2. Koncepcja edukacji międzykulturowej	161
4.3. Rozwijanie potencjału uczenia się (RPU) w praktyce	169
4.4. Edukacja dzieci ku emancypacji	176

Rozdział 5

Umiejętności tzw. szkolne, podstawowe a gotowość dzieci

do ich uczenia się	187
5.1. Czytanie i pisanie jako wyraz alfabetyzacji człowieka	189
5.1.1. Nauka/ uczenie się czytania i pisania	195
5.1.2. Metoda nauki czytania i pisania	200
5.2. Uczenie się/ nauczanie matematyki.	209
5.2.1. Istota działania matematycznego	213
5.2.2. Metody uczenia (się) matematyki	220

Rozdział 6

Przygotowanie dzieci do wejścia w przestrzeń

i czas szkoły	232
6.1. Pole znaczeniowe pojęć: dojrzałość – gotowość – przygotowanie . . .	232
6.1.1. Zakresy przygotowania dzieci do szkoły	250
6.2. Modele przygotowania	266
6.2.1. Model pierwszy, tzw. tradycyjny	266
6.2.2. Model drugi – percepcyjno-pamięciowy	270
6.2.3. Model trzeci – symulacyjny	276
6.2.4. Model czwarty – między zabawą a zadaniem	286

6.3. Zadania jako element przestrzeni oraz czasu w przedszkolu i szkole	297
6.3.1. Czynniki powodzenia w wykonywaniu zadań.	302
6.3.2. Źródła zadań	306
6.3.3. Rodzaje zadań	308
6.3.4. Fazy wykonania zadania	316
6.4. Zabawa jako przestrzeń i czas doświadczania siebie jako jednostki	328
6.4.1. <i>Potlatch</i>	331
6.4.2. Antytetyczność	333
6.4.3. Antagonistyczność	334
6.4.4. Integracyjna i dezintegracyjna funkcja zabawy w szkole	336
6.4.5. Gra w szkolnej przestrzeni edukacyjnej	349
6.5. Zadanie – zabawa – gra jako płaszczyzna socjalizacji w szkole	357

Rozdział 7

Obraz dziecka „gotowego” do wejścia w przestrzeń i czas szkoły	365
7.1. Biologiczny wymiar gotowości	366
7.2. Umysłowy wymiar gotowości.	368
7.3. Obraz umiejętności społecznych	370

Rozdział 8

Warunki formalne startu szkolnego	373
Zakończenie	381
Literatura	389